

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ
НА ОБЩИНА ЕЛЕНА
ЗА МАНДАТА 2019 - 2023 г.

Януари 2020 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата Програма за управление е разработена във връзка с чл. 44, ал. 5 от Закона за местното самоуправление и местната администрация.

Характерно за мандата 2019 - 2023 година е, че той обхваща края на втория програмен период, през който страната ни е член на Европейския съюз (2014 - 2020) и началото на следващия програмен период (2021 - 2027). Следва да се вземе предвид правилото „N+3“, свързано с изпълнението и отчитането на договорените проекти през периода 2014 - 2020, което трябва да приключи до 2023 г., както и обстоятелството, че същинското изпълнение на новите оперативни програми, в т.ч. и СПРЗСР, едва ли ще започне преди края на 2022 г.

Програмата е съобразена с Общинския план за развитие на община Елена за периода 2014 - 2020 г., чийто срок на действие изтича. В рамките на 2020 г. Общински съвет Елена следва да приеме **Общински план за развитие на община Елена за периода 2021 - 2027 г.**, работата по който следва да започне веднага след приемането на иницираните изменения в Закона за регионалното развитие (ЗРР).

II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА

При разработването на програмата са съобразени обективно действащите фактори: актуалната политическа и икономическа ситуация в страната, промените в националното законодателство, обективните дадености и характеристики на община Елена, както и тенденциите в развитието на национално, регионално и местно ниво.

- Дисбаланс в икономическото развитие в страната между столицата и няколко от по-големите областни градове, от една страна, и периферията и малките населени места, от друга;
- Миграция на населението в трудоспособна възраст към по-големите градове и чужбина, застаряващо население в региона и обезлюдяване на малките населени места;
- Ограничен пазар на труда в региона, изразяващ се най-вече в липса на квалифицирани специалисти и недостатъчно изградени трудови навици у голяма част от безработните лица;
- Продължаваща тенденция за възлагане на отговорности към местната власт, без същите да са ресурсно и финансово обезпечени от страна на държавата – децентрализация.

При всичко това, община Елена разполага с дадености, които, при правилно използване, биха могли да благоприятстват развитието ѝ:

- Традиционна и нарастваща през последните години популярност на региона в положителна посока;
- Съхранено културно-историческо наследство, чиста природа и налична база за настаняване на посетители;

- Централно географско разположение в рамките на страната и относително добра транспортна достъпност;
- Богат празничен календар, базиран на история, природа и кулинарни деликатеси;
- Наличие на национално и европейско финансиране за развитие на региони, сходни с община Елена;
- Подкрепа и разбиране на централно ниво за действията на общинското ръководство, насочени към развитието на региона;
- Местната общност има усещането за дълг към възрожденското минало на Елена и при подходящо въздействие е в състояние да мобилизира обществена енергия в подкрепа на развитието на града и региона.

Отчитайки влиянието на тези външни и вътрешни фактори, стратегията на община Елена следва да бъде насочена към използване силните страни, за да се неутрализират заплахите и опасностите, като се извлекат ползи от външните благоприятни възможности при намаляване на слабостите. Възможните насоки за развитие на община Елена са:

1. Подсилващо развитие, основано на фактори и ключови ресурси, които вече съществуват в или извън общината. Основната цел е да подсилват силните страни на общината с външни ресурси и тези силни страни да се използват за привличане на външни инвестиции. Такава стратегия се основава на приоритетно развитие на туризма и развитие на жизнеспособна икономика, основана на биологично земеделие и развитие на преработваща промишленост.

2. Развитие на традиционни и съществуващи сектори, при което общината използва вътрешни и външни средства, за да се неутрализират слабостите (модернизация и подобряване на условията за конкурентоспособност на фирмите, подобряване на местната инфраструктура, увеличаване на административния капацитет, достъпност на административните услуги и др.).

3. Развитие чрез мобилизация, насочено към преодоляване на рисковете и опасностите, които могат да затруднят развитието на региона. За тази цел следва да се мобилизират вътрешните и външните фактори и ресурси, за да се запазят дейностите, които спомагат за това развитие. Тук приоритет са образованието и професионалната квалификация, за да може да се адаптира и използва наличния, макар и ограничен потенциал на човешките ресурси на общината.

Основните **предизвикателства** в предстоящия мандат произтичат от необходимостта да се отговори на европейските и национални политики, на изискванията на националното законодателство; да се осъществят определени дълго отлагани реформи на местно ниво, свързани с решаване на конкретни проблеми, с по-ефективно разходване на обществените ресурси и подобряване качеството на публичните услуги – въпроси, към които местната общност е все по-чувствителна. В същото време, за да бъдат успешни и устойчиви във времето вземаните от местната власт решения, необходимо е гражданите да бъдат насърчавани да участват в процеса на тяхното формулиране и последващото им осъществяване.

III. СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА

Доколкото основният стратегически документ, определящ развитието на общината през следващия планов период все още не е приет (и дори не е стартирало разработването му), стратегическата рамка на Програмата за управление на община Елена през мандата 2019 - 2023 г. е подчинена на Общинския план за развитие (2014 - 2020), в който са изведени визията и главната цел за предходния планов период. Вземайки предвид обективната реалност, същите едва ли биха претърпели драстични промени, поради което ги приемаме за приложими:

ВИЗИЯ: Община Елена – проспериращ туристически район с национално значение, осигуряващ привлекателна среда за обучение, професионална реализация и природосъобразен живот на основата на устойчиво развитие на туризма, биологично земеделие и съхранено културно-историческо наследство.

ГЛАВНА ЦЕЛ: Подобряване качеството на живот на територията на община Елена.

Програмата за управление на община Елена през мандата 2019 - 2023 г. използва подхода **SWOT-анализ**, който разглежда подробно **силните и слабите страни** на територията, влиянието на външните фактори в положителна и отрицателна посока (т.нар. **възможности и заплахи**) и извежда приоритетите за развитие, а именно:

- 1. Жизнеспособна местна икономика, осигуряваща устойчив растеж.**
- 2. Развитие на туризма на базата на културно-историческото наследство и природния потенциал на територията.**
- 3. Подобряване на социалната и културната среда за приобщаващ растеж.**
- 4. Изграждане на техническа инфраструктура, осигуряваща оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението.**
- 5. Създаване на условия за опазване и подобряване на околната среда и постигане ефективно използване на природните ресурси.**
- 6. Подобряване на институционалната среда в подкрепа на местното развитие.**

Това са приоритетните области, към които следва да бъдат насочени усилията и финансовите ресурси и през следващия програмен период. За всяка от тях в действащия Общински план за развитие са формулирани специфични цели, които трябва да доведат до постигане на изведената по-горе главна цел.

Последователно са разгледани приоритетите и специфичните цели към тях, като за всяка специфична цел са посочени дейностите, които биха допринесли за тяхното постигане. В програмата не са упоменати всички задължения, които са вменени на местната власт в лицето на Общински съвет Елена и общинското ръководство по силата на българското законодателство (напр. приемане на задължителни стратегии, програми и планове, обществени обсъждания на общинския бюджет и отчета за неговото изпълнение, основните задължения на служителите от общинската администрация и дейностите към нея, свързани с административното обслужване на гражданите, и др.)

IV. ПРИОРИТЕТИ, СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ

ПРИОРИТЕТ 1. ЖИЗНЕСПОСОБНА МЕСТНА ИКОНОМИКА, ОСИГУРЯВАЩА УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ

Специфична цел 1.1. Създаване на среда за подкрепа и насърчаване на малкия и среден бизнес на територията на община Елена

№	Дейност	Срок	Финансиране
1.1.1.	Продажба на имоти - частна общинска собственост във връзка с доказани инвестиционни намерения	2020 - 2023	ОБ
1.1.2.	Съдействие при осъществяване на инвестиционни намерения чрез изграждане и подобряване на публична инфраструктура	2020 - 2023	ИП, ЧП, ПЧП
1.1.3.	Безвъзмездно предоставяне на помещения - общинска собственост за провеждане на обучения и курсове за преквалификация, отговарящи на потребностите на бизнеса	2020 - 2023	ЧП
1.1.4.	Обособяване на поземлени имоти с инвестиционно предназначение с достъп до техническа инфраструктура	2021 - 2022	ИП

Специфична цел 1.2. Създаване на условия за оптимизиране на връзките между първичния сектор и преработващата промишленост за производство на продукти с висока добавена стойност

№	Дейност	Срок	Финансиране
1.2.1.	Консултиране и подпомагане регистрацията на продукти със защитено наименование за произход и/или защитено географско указание (Регламент № 510 / 2006 на ЕС)	2020 - 2023	ЧП, ОБ
1.2.2.	Приоритетно насърчаване на инвестиционни инициативи, свързани с производство и преработка на селскостопанска и горскостопанска продукция	2020 - 2023	ОБ
1.2.3.	Консултиране и насърчаване създаването на местни структури към национални сдружения на производители	2021 - 2022	СПРЗСР, ЧП

Специфична цел 1.3. Създаване на условия за устойчиво биологично земеделие и модерно животновъдство

№	Дейност	Срок	Финансиране
1.3.1.	Продажба на земи от общинския поземлен фонд във връзка с доказани инвестиционни намерения	2020 - 2023	ОБ
1.3.2.	Продажба на терени извън населените места с цел изграждане на животновъдни ферми	2020 - 2023	ОБ

ПРИОРИТЕТ 2. РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА НА БАЗАТА НА КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО И ПРИРОДНИЯ ПОТЕНЦИАЛ НА ТЕРИТОРИЯТА.

Специфична цел 2.1. Повишаване капацитета на човешките ресурси и подобряване на институционалната рамка на туризма на територията на община Елена

№	Дейност	Срок	Финансиране
2.1.1.	„Стажантска програма“ за младежи - екскурзоводи към ОТИЦ през активния туристически сезон	2020 - 2023	ОБ
2.1.2.	Разработване, приемане и изпълнение на Общинска програма за развитие на туризма	2020	ОБ
2.1.3.	Преквалификация на безработни лица и повишаване квалификацията на обслужващия персонал в сферата на туристическото предлагане	2021 - 2022	ОПРЧР 2021 - 2027 ОБ, ЧП

Специфична цел 2.2. Разнообразяване на туристическото предлагане

№	Дейност	Срок	Финансиране
2.2.1.	Ежегодно обогатяване на КК и СТК на община Елена с нови събития, привличащи туристически поток	2020 - 2023	ОБ
2.2.2.	Реновиране на сградния фонд, откритите пространства и институционално укрепване на Музея на Възраждането	2020 - 2023	ИП, ОБ, ОПРР
2.2.3.	Обновяване и експлоатация на сградата на бившето начално училище „старата гимназия“ като многофункционален център за събития, експозиции и др.	2022 - 2023	ОП

Специфична цел 2.3. Подобряване на маркетинга на община Елена като туристическа дестинация

№	Дейност	Срок	Финансиране
2.3.1.	Участие в национални и международни туристически изложения и борси	2020 - 2023	ОБ, МСТ
2.3.2.	Подобряване на онлайн-представянето на предлагания туристически продукт (уеб-сайт, социални медии)	2020	ОБ, ОТИЦ, МСТ
2.3.3.	Конкурс за изработка на лого на туристическия продукт на община Елена	2021	ОБ
2.3.4.	Изработване на рекламни и презентационни материали за популяризиране на предлагания туристически продукт	2020 - 2023	ОБ, МСТ

ПРИОРИТЕТ 3. ПОДОБРЯВАНЕ НА СОЦИАЛНАТА И КУЛТУРНАТА СРЕДА ЗА ПРИОБЩАВАЩ РАСТЕЖ.

Специфична цел 3.1. Разширяване на обхвата и подобряване на качеството на предлаганите социални услуги с фокус върху намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване

№	Дейност	Срок	Финансиране
3.1.1.	Участие в програми за квалификация и преквалификация на трайно безработни	2020 - 2023	ОПРЧР
3.1.2.	Участие в програми за заетост на трайно безработни лица - младежи и хора в предпензионна възраст	2020 - 2023	ОПРЧР
3.1.3.	Предоставяне на почасови услуги за нуждаещи се потребители	2020 - 2023	ОПРЧР
3.1.4.	Предоставяне на топла храна за нуждаещите се през зимните месеци	2020 - 2023	ДДП, ОПРЧР
3.1.5.	Оптимизиране на структурата и управлението на предлаганите социални услуги	2020 - 2021	ДДД, ОБ

Специфична цел 3.2. Подобряване на доболничната медицинска помощ и грижите за подрастващите на територията на община Елена

№	Дейност	Срок	Финансиране
3.2.1.	Провеждане на здравно-образователни прояви и кампании „Анти-СПИН и Анти-дрога“	2020 - 2023	МКБППМН
3.2.2.	Предоставяне на средства от общинския бюджет за поевтиняване престоя на пациенти - жители на община Елена в „Хоспис - Елена" ООД	2020 - 2023	ОБ
3.2.3.	Реализация на проект за модернизация на филиала на ЦСМП. Осигуряване на легла за кратковременен престой на спешни случаи, лаборатория за клинична и образна диагностика и втори спешен екип (отговорност на МЗ)	2021 - 2022	ОПРР

Специфична цел 3.3. Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и професионалното обучение с цел осигуряване на по-добри възможности за заетост и за повишаване на доходите

№	Дейност	Срок	Финансиране
3.3.1.	Участие в програми за осигуряване на заетост за млади специалисти	2020 - 2023	ОПРЧР
3.3.2.	Оптимизация на мрежата от учебни заведения в системата на училищното и предучилищното образование	2020 - 2021	ОБ, РБ
3.3.3.	Разширяване и обновяване на материалната база на ОБУ „Отец Паисий“ - с. Майско	2020 - 2021	ИП, ОП, МОН, ДДП

№	Дейност	Срок	Финансиране
3.3.4.	Интеграция на деца и ученици от етническите малцинства и превенция на отпадането им от образователния процес	2020 - 2023	МКБППМН
3.3.5.	Провеждане на дни на професионалното ориентиране за учениците в горния курс	2020 - 2023	ОБ, СУ, ДДП

Специфична цел 3.4. Разнообразяване на културния живот на територията с акцент върху условията за изява и разнообразяване на свободното време на младите хора

№	Дейност	Срок	Финансиране
3.4.1.	Провеждане на театрален фестивал за самодейни театрални състави, посветен на Георги Георгиев - ГЕЦ	2021 - 2023	ОБ (КК), НЧ, МК
3.4.2.	Приемане на общинска Наредба за насърчаване и стимулиране на деца с изявени дарби	2021	ОБ
3.4.3.	Провеждане на Събор на еленските родове	2022 - 2023	ИК, ОБ

ПРИОРИТЕТ 4. ИЗГРАЖДАНЕ НА ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА, ОСИГУРЯВАЩА ОПТИМАЛНИ УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ИКОНОМИКАТА И КАЧЕСТВЕНА И ЗДРАВΟΣЛОВНА ОКОЛНА СРЕДА ЗА НАСЕЛЕНИЕТО.

Специфична цел 4.1. Подобряване на достъпа до основни услуги за населението

№	Дейност	Срок	Финансиране
4.1.1.	По-нататъшно изграждане и усъвършенстване на системата за видеонаблюдение.	2020 - 2023	ИП
4.1.2.	Осигуряване на проектна готовност за кандидатстване по проекти с външно финансиране от оперативните програми и СПРЗСР	2020 - 2021	ИП
4.1.3.	Проектиране, изграждане, реконструкция и въвеждане в експлоатация на водоснабдителни съоръжения за населени места с проблеми във водоподаването	2021 - 2023	ИП, ОПОС, СПРЗСР

Специфична цел 4.2. Подобряване облика на населените места

№	Дейност	Срок	Финансиране
4.2.1.	Разработване, обсъждане и приемане на Наредба за организацията на дейността и паркирането на територията на община Елена. Подобряване организацията на движението и обособяване на нови паркоместа в гр. Елена.	2020 - 2021	ОБ
4.2.2.	Подобряване експлоатационното състояние на уличната мрежа, паркингите, площадите в населените места	2020 - 2023	ИП, СПРЗСР
4.2.3.	Устройване статута, разширяване и благоустрояване на гробищни паркове в населените места. Приемане на Наредба за устройството на гробищните паркове.	2020 - 2023	ИП
4.2.4.	Благоустрояване на околблокови пространства в кв. „Север“, гр. Елена	2020 - 2022	ИП, СПРЗСР

№	Дейност	Срок	Финансиране
4.2.5.	Подобряване достъпността на обществени сгради и елементи на градската среда за хора с двигателни затруднения	2020 - 2023	СПРЗСР, ИП, ДДП
4.2.6.	Благоустрояване на централна градска част и парк „Калето“; проектиране и изграждане на инфраструктура за развлечение и атракции	2021 - 2023	СПРЗСР
4.2.7.	Безвъзмездно придобиване от държавата на неизползвани сгради и използване на същите в подкрепа на местното развитие	2020 - 2023	ОБ
4.2.8.	Укрепване или премахване на опасни и неотговарящи на санитарно-хигиенните изисквания сгради, в т.ч. частна собственост	2020 - 2023	ОБ

Специфична цел 4.3. Подобряване на материалната база за развитие на масовия спорт на територията на община Елена

№	Дейност	Срок	Финансиране
4.3.1.	Създаване на общинско предприятие за управление на спортната база, младежките дейности, отдиha и туризма	2021	ОБ
4.3.2.	Изграждане на мотополигон в землището на гр. Елена	2021 - 2023	ОБ, БФМ, ММС
4.3.3.	Проучване на възможностите и провеждане на процедури за отреждане на терен и изграждане на ски-писта на територията на община Елена	2022 - 2023	ОБ, ЧП, ММС, БТС

ПРИОРИТЕТ 5. СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ПОСТИГАНЕ ЕФЕКТИВНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРИРОДНИТЕ РЕСУРСИ.

Специфична цел 5.1. Подобряване на екологичната инфраструктура, осигуряваща по-добро качество на живот

№	Дейност	Срок	Финансиране
5.1.1.	Закриване и рекултивация на депо за твърди битови отпадъци в гр. Елена, местността „Поп Сотиров гроб“	2020 - 2022	ОПОС
5.1.2.	Ликвидиране на незаконни сметища на територията на общината и информационна кампания за предотвратяване на последващото им образуване	2020 - 2023	ОБ, ОПОС
5.1.3.	Промени в Наредбата за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги и преминаване към определяне на такса „Битови отпадъци“ на база количество	2021	ОБ
5.1.4.	Намаляване обема на събираните отпадъци чрез осигуряване на индивидуални съдове за компостиране информационна кампания и предоставянето им на населението	2020 - 2021	ОПОС
5.1.5.	Намаляване обема на събираните отпадъци чрез разширяване на системата за разделно събиране на отпадъци и провеждане на информационна кампания	2020 - 2023	ОПОС, ЧП

№	Дейност	Срок	Финансиране
5.1.6.	Отреждане на терен, проектиране и изграждане на довеждащ колектор и ПСОВ за гр. Елена	2021 - 2023	ОБ, АВИК, ОПОС

Специфична цел 5.2. Опазване и поддържане на биологичното разнообразие

№	Дейност	Срок	Финансиране
5.2.1.	Разработване и изпълнение на аварийни планове и поддържане техническото състояние на язовирите - общинска собственост. Предаване на язовирите, към които липсва инвестиционен интерес, на държавата.	2020 - 2023	ОБ, ЧП
5.2.2.	Почистване на речните корита с цел намаляване риска от ерозия и предотвратяване на наводнения при високи води	2020 - 2023	ОБ

Специфична цел 5.3. Сметчаване на последствията от промените в климата

№	Дейност	Срок	Финансиране
5.3.1.	Реконструкция на системата на улично осветление в съставните населени места на община Елена с въвеждане на нискоенергийни осветителни решения и осигуряване възможност за видеонаблюдение	2021 - 2023	СПРЗСР, НДЕФ, ДДП
5.3.2.	Енергоефективна реконструкция на обществени сгради с въвеждане използването на възобновяеми енергийни източници и енергоспестяващи технологии	2020 - 2023	СПРЗСР, НДЕФ, МОН, ДДП

ПРИОРИТЕТ 6. ПОДОБРЯВАНЕ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНАТА СРЕДА В ПОДКРЕПА НА МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ.

Специфична цел 6.1. Повишаване ефективността в работата на местната власт

№	Дейност	Срок	Финансиране
6.1.1.	Повишаване квалификацията, уменията и професионалната компетентност на служителите от общинската администрация и дейностите към нея	2020 - 2023	ОПДУ
6.1.2.	Разработване и приемане на промени в местната нормативна уредба, адекватни на потребностите на местната общност	2020 - 2023	ОБ
6.1.3.	Трансфер на данните от регистрите по гражданско състояние към електронна база данни	2020 - 2022	ОБ
6.1.4.	Повишаване ефективността на работата на общинската администрация чрез по-широко използване на съвременни информационни технологии	2020 - 2023	ОБ, ОПДУ
6.1.5.	Въвеждане на единна ГИС и създаване на информационни масиви за нуждите на обслужването на гражданите и бизнеса, управлението на общинската собственост, устройственото планиране	2022 - 2023	ОБ, ОПДУ
6.1.6.	Въвеждане на електронни услуги за гражданите и бизнеса, включително заявяване, заплащане и получаване на заявените услуги по електронен път	2020 - 2023	ОПДУ

№	Дейност	Срок	Финансиране
6.1.7.	Оздравяване и приватизация на обособени части от имуществото на общинските търговски дружества. Създаване на общинско предприятие с предмет на дейност обществен транспорт и комунални дейности.	2020 - 2021	ОБ

Специфична цел 6.2. Насърчаване развитието на гражданския сектор и партньорството с бизнеса

№	Дейност	Срок	Финансиране
6.2.1.	Подготовка и изпълнение на стратегия за местно развитие по подхода ВОМР за следващия планов период	2021	СПРЗСР
6.2.2.	Повишаване информираността на гражданите чрез създаване на единен общински уеб-портал	2021 - 2022	ОБ, ОП
6.2.3.	Приемане на статут за финансиране на граждански инициативи и малки проекти	2022 - 2023	ОБ
6.2.4.	Побратимяване с общини и сътрудничество в различни области	2021 - 2023	ОБ, ДДП

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящата програма е отворен документ и може да бъде обновявана както с изрично решение на Общински съвет Елена, така и текущо, с приемането на отделни решения, отнасящи се до годишните инвестиционни програми, кандидатстването с проекти, разпореждането с общинска собственост и други от неговата компетентност.

Програмата е приета с Решение № 26 от 27.02.2020 г. на Общински съвет Елена.

Речник на използваните съкращения:

АВИК	Асоциация по ВиК на общините от област Велико Търново
АПИ	Агенция „Пътна инфраструктура“
АСП	Агенция за социално подпомагане
ГИС	Географска информационна система
ДДД	Делегирани от държавата дейности (Републикански бюджет)
ДДП	Други донорски програми
ДСП	Домашен социален патронаж
ЕИП	Програма на Европейското икономическо пространство
ЗЖ	Защитено жилище
ЗП	Земеделски производители
ИК	Инициативен комитет (комитети)
ИП	Инвестиционна програма по бюджета на община Елена
КК	Културен календар
МЗ	Министерство на здравеопазването
МК	Министерство на културата
МКБПМН	Местна комисия за борба с противообществ. прояви на малолетни и непълнолетни
ММС	Министерство на младежта и спорта
МОН	Министерство на образованието и науката
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МСТ	Местен съвет по туризъм
НДЕФ	Национален доверителен екофонд
НЧ	Народно читалище (читалища)
ОБ	Общински бюджет
ОП	Оперативни програми
ОТИЦ	Общински туристически информационен център
ОПДУ	Оперативна програма „Добро управление“ 2021 - 2027
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“ 2021 - 2027
ОПРР	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2021 - 2027
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021 - 2027
ОПУ	Областно пътно управление - В. Търново
ПДЕ	Пчеларско дружество „Пчела“ - гр. Елена
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПЧП	Публично-частно партньорство
РБ	Републикански бюджет
РПУ	Районно управление на МВР - гр. Елена
РСУО	Регионална система за управление на отпадъците
СУ	СУ „Иван Н. Момчилов“ - гр. Елена
СПРЗСР	Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони 2021 - 2027
СТК	Спортно-туристически календар
ТД	Туристическо дружество „Чумерна - 1901“ - гр. Елена
ТГС	Програма „Трансгранично сътрудничество“
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип (социална услуга)
ЦОП	Център за обществена подкрепа (социална услуга)
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция (социална услуга)
ЦСМП	Център за спешна медицинска помощ
ЧП	Частни предприемачи